SUOMEN TAKSILIITTO

Lausunto

30.4.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

VALTIONEUVOSTON SELONTEKO
VNS 1/2020 VP JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2021 – 2024

Suomen Taksiliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta Valtioneuvoston selonteosta.

Suomalainen taksiliikenne ja järjestömme jäsenyrittäjät ja -yritykset ovat olleet viimeisten kuukausien aikana koronakriisin keskellä ja Taksiliiton voimavarat ovat menneet lähes kokonaisuudessaan yrittäjiemme auttamiseen, ohjeistamiseen ja neuvomiseen. Näissä olosuhteissa emme valitettavasti ole pystyneet syvällisesti selontekoon perehtymään, mutta muutamia huomiota nostamme esille.

Harmaa talous

Kesällä 2018 voimaan tullut Laki liikenteen palveluista (24.5.2017 / 320) on johtanut taksimarkkinoiden merkittävään muutokseen. Yksi muutoksista on selkeästi lisääntynyt harmaa talous ja sen tuomat ongelmat oikein toimiville yhteiskunnan vastuut ja velvoitteet hoitaville taksiyrittäjille. Olemme useaan otteeseen nostaneet tämän ongelman keskusteluun niin lainvalmistelun kuin lainsäädännönkin edustajien kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriön 30.1.2020 julkaisema arviomuistio otti tähän ongelmaan myös kantaa. Erityisesti Verohallinto on osoittanut suuren huolensa tältä osin. Valitettavasti Liikenne- ja viestintäministeriön viranhaltijoiden kannanotot ovat olleet ongelmaa vahvasti vähätteleviä.

Liikenne- ja viestintäfoorumissa maaliskuun alussa liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka otti vahvasti kantaa tähän ongelmaan. Ministeri Harakka näkee nimenomaa taksiliikenteen ensimmäisenä toimijana, joka voisi ottaa käyttöön reaaliaikaisen datatalouden mahdollisuudet harmaan talouden torjunnassa ja yhteiskunnan, kuluttajien ja yrittäjien muidenkin tarpeiden ja vaatimusten täyttämisessä. Suomen Taksiliitto ry kannattaa ministerin linjauksia varauksetta ja olemmekin ministeriötä lähestyneet tästä teemasta sekä ennen että jälkeen tuon ministerin kannanoton.

Valtioneuvoston selonteossa harmaan talouden torjuntaan kiinnitetään huomioita. Esitämme, että Liikenne- ja viestintävaliokunta ottaisi kantaa omalta osaltaan jo tässä vaiheessa taksiliikenteen harmaan talouden ongelmiin sekä edellyttäisi ministeriötä selkeisiin toimenpiteisiin tämän ongelman ratkaisemiseksi.

Koronakiriisin myötä valtiontaloudessa ei mielestämme ole mahdollisuutta sallia valtiontaloudessa vähäistäkään harmaata taloutta ja tämän myötä syntyvää verovajetta sekä epäreilua kilpailuasetelmaa markkinoilla.

SUOMEN TAKSILIITTO

Lausunto

30.4.2020

Kunnat, opetustoimi ja kuljetukset

Liikennepalvelulain myötä on käyty varsin laajaa keskustelua taksipalveluiden saatavuudesta, erityisesti pienten kaupunkien ja maantieteellisesti isojen kuntien osalta. Epäilyksenämme on, että vallitseva koronakriisi, joka on vienyt käytännössä kaiken henkilökuljetustyön takseilta, tulee harventamaan palveluverkkoa entisestään.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin myötä vuoden 2021 julkisissa hankinnoissa tulee olemaan omat ongelmansa kunnissa. Taksiyrittäjät, joiden talous on nyt ajautunut kriisiin, eivät kykene kovin helposti vaadittaviin vähäpäästöisten ajoneuvojen investointeihin. Tämä saattaa johtaa siihen, että taksiala keskittyy suuriin yrityksiin, jotka operoivat lähinnä maakuntakeskuksista käsin. Jos koulukuljetuksiin ja vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuksiin autot tulevat kovin kaukaa hakemaan asiakkaita, niin tällä myös oma kustannusvaikutuksensa. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin soveltamisen mahdollistavat poikkeukset on syytä, ainakin siirtymävaiheen ajan, ottaa käyttöön täysimääräisesti. Kuntaliiton kanssa olemme pyrkineet vaikuttamaan lainvalmisteluun tältä osin, mutta ministeriön viranhaltijoilta ei juuri ymmärrystä ole saatu.

Oppivelvollisuuden pidentäminen tulee myös ottaa huomioon kuntien kustannuksissa kuljetusten osalta.

Taksiliikenteen kriisivalmius

Koronakriisi on osoittanut, että taksiliikenteen osalta kuljettajien, kuljettajien lähiomaisten, asiakkaiden ja asiakkaiden lähiomaisten terveydellisiin seikkoihin ei olla saatu riittävästi viranomaisohjeita. Työterveyslaitoksen ohje ohjaa edelleenkin jopa koronaepäiltyjen sekä viruksen kantajien kuljettamisen normaalisti varustellulla taksilla. Selkeää ohjeistusta ns. koronataksien käyttöön ottamisesta ei ole saatu, vaikka olemme 16.3.2020 asti asiasta eri viranomaisten kanssa yrittäneet ratkaisua löytää. Sosiaali- ja terveysministeriön johtaja Siika-ahon julkisuuteen (Turun Sanomat 4.4.2020, www.ts.fi) antama toteamus kuvaa tilannetta mielestämme valitettavan hyvin

”Meidän käsityksemme mukaan normaalissa henkilöautotaksissa, jossa kuski istuu edessä ja koronapotilas takapenkillä, niin silloin se tauti ei sinne (etupenkille) asti leviäisi. Kunhan hyvästä hygieniasta huolehditaan, niin kuljettajan pitäisi olla aivan turvassa, hän sanoo.”

Julkisen talouden suunnitelmassa on huomioitava tulevaisuuden tarpeiden varalta myös toimenpiteet, joilla voidaan erilaisissa kriisitilanteissa huolehtia turvallisesta henkilöiden kuljettamisesta sekä varmistaa kuljetusten välittämisen toiminta.

Taksi osana julkista liikennettä

Taksi on oleellinen osa julkista liikennettä. Markkinaehtoinen toiminta tulee olla ensisijaista, mutta tarvittaessa yhteiskunnan tulee taata taksipalveluiden kohtuullinen taso koko maan alueella kaikille kansalaisille.

Suomen Taksiliitto ry